

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 14. avgusta 1878.

Obseg: O delitvi državnih daril kobilam in žebicam na Kranjskem. — Ali je koristno ali ne: vpregati krave? — Vce-nitev zemljišča za uravnavo zemljiškega davka meseca julija na Kranjskem. — Šolska letina. — Prislovice in reki iz Istre. — Popotne črtice. (Dal.) — Zgodovinske črtice o Kranjskem polku št. 17. — Z globočine morjá. (Dalje.) — Novice iz Bosne in Hercegovine. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

O delitvi državnih daril kobilam in žebicam na Kranjskem.

Ta delitev bode letos na 3 krajih: V Šentjernej za politične okraje: Krško, Litija, Novomesto in Črnomelj 2. dan septembra, — v Cerknici za politične okraje: Postojna, Kočevje, Logatec, Ljubljanska okolica in mesto Ljubljana 7. dan septembra, — v Kranji za politične okraje: Kranj, Radoljica in Kamnik 11. dan septembra. — Delitev premij se začne vselej ob devetih dopoldne.

V Kranji smejo samo kobile, mlade kobile in žebice Noriškega (teškega) plemena premije dobiti, v Šentjernej in Cerknici pa tudi druge.

1. Za premijo smejo prositi lastniki kobil z žebetom od izpolnjenega 4. leta naprej, ki so zdrave, dobro rejene, so dobre plemenice in imajo s seboj lepo žebe, ki še sesa ali je že odstavljeno.

2. Premija se sme kobilam s žebetom le takrat prisoditi: a) ako je žebe od cesarskega ali sicer licenciranega žebca, in se to dokaže s postavno dopustnico; b) ako se prinese od župana narejeno in od pristojne politične okrajne oblastnije potrjeno spričevalo, ter se s tem dokaže, da je pripeljana kobila z žebetom že prej, ko je žebeta storila, last bila tega gospodarja, ki za premijo prosi.

3. Zarad tega, da je katera kobila s žebetom že v prejšnjih letih prejela enkrat ali večkrat premijo, ni izključena, da bi ne smela za naprej več premije dobiti.

4. Za premijo smejo prositi lastniki mladih kobil v 4. in 5. letu njihove starosti; te smejo le tedaj premijo dobiti: a) če so ubrejene od cesarskega ali licenciranega privatnega žebca, in se to dokaže s postavno pripustnico; b) če je mlada kobila najmanj eno leto že v posesti tistega, ki za premijo prosi, in če se to dokaže po spričevalu župana, katero je potrjeno od pristojne politične okrajne oblastnije.

5. Mlade kobile, katere so kakor take enkrat premijo dobile, utegnejo prihodnjič premijo dobiti samo kot kobile s žebetom, če imajo lepo žebe, katero še sesa ali je že odstavljeno.

6. Za premijo smejo prositi lastniki lepih žebic po izpolnjenem drugem letu, če so dobro rejene in če po rasti svojega trupla obetajo, da se bodo za naprej dobro razvile.

7. Do premij imajo posestniki takih žebic le takrat pravico, če se s postavno pripustnico dokaže, da

so te žebice od cesarskega ali licenciranega privatnega žebca plemenjaka, in če se dokaže po spričevalu županovem, od pristojne politične okrajne gosposke potrjenem, da so jih posestniki sami izredili.

8. Kobilam s žebetom, mladim kobilam in žebicam, katerih lastniki za premijo prosijo, se bode delilo: tri darila po 40 srebernih goldinarjev, šest daril po 30 srebernih goldinarjev, šest daril po 25 srebernih goldinarjev, štiri darila po 20 srebernih goldinarjev, dve darila po 15 srebernih goldinarjev.

Z ozirom na oznanilo od 24. marca t. l. se posestniki triletnih žebcev za pleme sposobnih povabijo, da naj te žebce pripeljejo ob času premiranja pred komisijo v ta namen, da se tam zapišejo, ker je mogoče, da jih komisija pozneje kupi.

Ali je koristno ali ne: vpregati krave?

Tudi o tem, ali se smejo brez škode za mleko krave za vprego rabiti ali ne, se ne manjka krivih misli.

Pravijo nekateri, da krava je le zato, da jo molzemo; drugi pa trdijo, da kakor vol se more vpregati tudi krava; če vol zavoljo vprege ne zgubi mesá, pravijo, tudi krava ne bo zgubila mleka.

Eno in drugo ni resnično; resnica leži v sredi.

Kmet, ki ima majhno kmetijo, da si redi kake 3 ali 4 krave za potrebe svojega gospodarstva, ne potrebuje vola, da bi gnoj na njive vozil, pridelke polja domu spravljal in bi sicer druga manjša opravila opravljal. S svojimi kravami zamore vse to brez škode opraviti pod tremi pogoji: prvič, da se ne preženó z uprego, drugič, da se vpreganim malo več krme daje, in tretjič, da se v zadnjih treh mesecih brejosti ne vpregajo več.

Vrh tega pa je še to pomisliti, da zdravju krave tekne, če pride iz zaprtega hleva na čisti zrak in si z gibanjem pod milim nebom okrepčá celi život, pa tudi tiste dele (organe), kateri delajo mleko.

Skušnje potrjujejo, da se od krav, ki jih malo po malo upregajo, namolze mleko z boljo smetano, kakor pa od krav, ki so dan na dan zaprte v hlevu. Tudi je znano, da se krave raje vbrejijo, če se zmerno za delo rabijo in tako na čist zrak pridejo. Vse to so važne skušnje in prevdarka vredne!

Napačno bi pač bilo, ako bi se krave zadnje tri mesece svoje brejosti vpregale, ali če bi se od dveh vpreženih krav toliko zahtevalo, kakor od dveh volov.